

MR3: Gaziantep Güneş Enerjisi Projesi

Ülke: Türkiye

Proje Numarası: 51857

Sektör: Belediye ve Çevresel Altyapı

Uyarı Tipi: Kamu

Çevre Kategorisi: B

Hedeflenen Onay Tarihi: 30 Kasım 2021

Durum: Onaylandı

Proje Bildirim Tarihi: 26 Ekim 2020

Proje Açıklaması

Proje, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin ("Belediye" ya da "GBB") gerçekleştirmeyi planladığı toplam 27 MW kurulu güce sahip fotovoltaik güneş enerjisi santrallerinin inşasına yönelik 10 milyon Avro tutarında kredi finansmanını içermektedir. İnşası planlanan güneş enerjisi santrallerinden üretilecek elektrik Belediye'nin öz tüketiminde kullanılacaktır. Proje, EBRD Hissedarlar Özel Fonu'nun Topluluk Dayanıklılık Penceresinden ("CRW") 7 milyon Avro tutarında bir yatırım hibesiyle birlikte finanse edilecektir.

Proje Hedefleri

Banka kredisi, Belediye'nin öz tüketimi amacıyla kurulacak toplam 27 MW kurulu güce sahip beş (5) şebeke bağlantılı fotovoltaik güneş enerjisi santralının proje tasarımı ve inşaatı için kullanılacaktır.

Türkiye, Suriye'deki iç savaşın sebep olduğu mülteci krizinden önemli ölçüde etkilenmiş ve yaşanan mülteci akını sonucunda ülke nüfusunda ciddi bir artış meydana gelmiştir. Gaziantep ili, 2.1 milyonluk nüfusunun üzerine yaklaşık 450 bin kadar Suriyeli mülteciye ev sahipliği yapar hale gelmiş ve il nüfusundaki bu artış Belediye'nin altyapı ve hizmetleri üzerinde baskı oluşturmaya başlamıştır. Belediye, şehir sakinlerine sürdürülebilir, kaliteli ve verimli hizmetler sunabilmek adına, oluşan talep artışını karşılayacak yatırımları hayata geçirmek durumundadır.

Güneş enerjisi santrallerinden yapılacak üretim ile Belediye'nin elektrik ihtiyacının - ilave sera gazı salınımı yaratmayacak şekilde - kısmi olarak karşılanması ve Belediye bütçesinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Üretilen elektriğin, Belediye'nin idari binaları, hafif raylı ulaşım sistemi ve su pompaları gibi varlıklarının kullanımından mahsup edilmesi planlanmaktadır.

Belediye, tüm elektrik ihtiyacını yenilenebilir kaynaklardan sağlayan Türkiye'deki ilk büyükşehir belediyesi olmayı hedeflemektedir. Söz konusu güneş santrali yatırımı Belediye'nin bu hedefine katkıda bulunacaktır.

Geçiş Etkisi

Beklenen Geçiş Etkisi Puanı (ETI) 60

Proje, belediye altyapı hizmetlerinin desteklenmesi ve hayati yatırımların finanse edilmesi amacıyla oluşturulan Belediye Dayanıklılığı Mülteci Müdahale Çerçevesi ("MR3") kapsamında gerçekleştirilecektir. Söz konusu çerçeve, kritik yatırımların finansmanının yanında, sunduğu performans ölçütleri ve hizmet sözleşmeleriyle hesap verilebilirliğin artırılmasını amaçlamakta ve uygun hallerde özel sektörün katılımını desteklemektedir. Proje, MR3 çerçevesinin geçiş hedeflerine aşağıdaki şekilde katkıda bulunmaktadır:

Dayanıklı: Toplam 27 MW kurulu güce sahip yenilenebilir enerji santrallerinin devreye alınmasıyla Belediye'nin kullanımına yönelik temiz enerji üretilmesi ve buna bağlı olarak maliyet tasarrufu sağlanması beklenmektedir. Sağlanacak tasarruf sayesinde, Belediye'nin gerekli yatırımları gerçekleştirerek şehir sakinleri ve mültecilere daha kaliteli hizmet sunabilmesine destek olunacaktır.

İyi yönetim: Banka tarafından finanse edilecek güneş enerjisi santralleri asgari 1.0x seviyesinde sürdürülebilir fonlama oranına sahip olacaktır.

Müşteri Bilgisi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep ilindeki belediye hizmetlerini sağlamaktan sorumlu bir kamu tüzel kişiliğidir. Türkiye'nin güneydoğu sınırında yer alan Gaziantep, nüfus açısından Türkiye'nin en büyük 9. ili olup, 2,1 milyonluk bir nüfusa sahiptir. Gaziantep ayrıca İstanbul'dan sonra Türkiye'deki en büyük Suriyeli mülteci nüfusuna (yaklaşık 450 bin) ev sahipliği yapmaktadır. Gaziantep, hızlı büyüyen bölgesel bir merkez olup, hem iç hem de uluslararası pazarlarda ve çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren ticari ve endüstriyel şirketleriyle Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Gaziantep, ihracat hacmi olarak Türkiye'de 4. Sırada olup, ülkenin gayrisafi yurtiçi hasılasına yaptığı katkı açısından 10. sıradadır.

EBRD Finansman Özeti

10.000.000,00 Avro

Toplam Proje Maliyeti

17.000.000,00 Avro

(Teknik işbirliği desteği ve Belediye'nin katkıları hariç)

Çevresel ve Sosyal Özet

Proje EBRD'nin 2019 tarihli Çevre ve Sosyal (Ç&S) Politikası kapsamında B kategorisinde sınıflandırılmıştır. Yapılan durum tespit çalışmaları neticesinde, inşası planlanan toplam 27 MW kurulu güce sahip beş küçük çaplı güneş santralinin Ç&S etkisinin saha özelinde olduğu ve gerekli aksiyon adımları neticesinde minimize edilebileceği değerlendirilmiştir. EBRD teknik işbirliği desteğiyle Proje'ye ilişkin bağımsız bir Ç&S Durum Tespit Çalışması yapılmakta olup, çalışma kapsamında Paydaş Katılım Planı, Teknik Olmayan Özet ve Çevre ve Sosyal Eylem Planı dâhil olmak üzere bir Ç&S yönetim planı oluşturulmaktadır. Söz konusu yönetim planı Proje süresince Belediye tarafından uygulamaya konacaktır.

Söz konusu beş adet alt proje, yerel mevzuata göre "Ek-2 Listesi" kapsamında olup, Çevre Etki Değerlendirme sürecinden muaftır. Projeler için ilgili mercilerden gerekli onaylar alınmıştır. GBB'nin ISO50001 (Enerji Yönetim Sistemi), ISO 14001 (Çevre Yönetim Sistemi ve ISO45001'i (İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi) de içeren sertifikalı yönetim sistemleri bulunmaktadır. Bu yönetim sisteminin gereksinimleri, projenin uygulanması için görevlendirilen yüklenicilere bir İnşaat Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇESMP) şeklinde yansıtılacaktır.

Belediye'nin Proje'ye yönelik özel bir uygulama ekibi bulunsa da, yenilenebilir enerji projelerine yönelik kapasitesi ve tecrübesi sınırlıdır. Dolayısıyla, Proje için tanımlanan Ç&S gereksinimlerinin uygulanmasını denetlemek için atanmış ve sorumlu bir Ç&S kaynağı gerekecektir. Ç&S durum tespit çalışmasında, asgari çevre, sosyal ve iş sağlığı ve güvenliği gereksinimlerine ilişkin bir Yüklenici Yönetim Planı hazırlanmaktadır. Söz konusu plana ve Proje'ye ilişkin Ç&S gereksinimlere ihale dokümanlarında ve Kontrolör'ün iş kapsamında yer verilecektir.

Proje için hazırlanan ÇSEP, Belediye'nin güneş enerjisi ekipmanları ve güneş enerjisi bileşenlerinde zorla çalıştırma risklerini belirlemek için tedarik zinciri durum tespiti ve yönetim prosedürleri geliştirmesini ve uygulamasını gerektirir. Bu gereksinimler, katılımcı istekliler tarafından sağlanacak tedarik zinciri beyanları ile yüklenicilere ve alt yüklenicilere de kademeli olarak aktarılacaktır. Belediye, zorla çalıştırma riskinin saptanması halinde, alternatif tedarik zincirlerine yönelecektir. Bu gereksinimlere uygun hareket edilip edilmediği Belediye tarafından Banka'ya bildirilecektir.

Zorla çalıştırmaya ilişkin ilgili hükümler, Banka'nın kamu sektörü operasyonlarında yükleniciler, alt yükleniciler ve birincil tedarikçiler için geçerli olan Standart Satın Alma Belgelerinde ("SPD'ler") geliştirilecektir. SPD'ler, sözleşmenin herhangi bir bölümünde yer alan yükleniciler ve bunların doğrudan tedarikçileri için aşağıdaki yükümlülükleri içerecektir: (a) zorla çalıştırma dahil olmak üzere ILO temel çalışma standartlarına uygun olma; ve (b) uygun olduğu şekilde, Bankanın ve/veya onlar tarafından görevlendirilen kişilerin yukarıda belirtilen uygunluğu denetlemesine izin vermek. Bu yaklaşım, güneş enerjisi sektörü projelerinin geliştirilmesi için EBRD'nin kabul ettiği metodoloji ile uyumludur.

Teknik İş Birliği

Teknik işbirlikleriyle ("TC") aşağıdaki konularda destek sağlanması amaçlanmaktadır:

İmza öncesi:

TC 1 - Fizibilite Çalışması, Dizayn, İhale Hazırlığı ve Satın Alma Desteği: Danışmanlık hizmetinin ilk fazı bağımsız bir teknik, ekonomik, finansal ve sosyo-çevresel fizibilite çalışmasını içerecektir. İkinci fazda ise teknik şartname, temel proje tasarımı, ihale dokümanlarının hazırlanması ve tekliflerin değerlendirilmesi aşamalarında danışmanlık desteği sunulacaktır. Teknik işbirliğinin maliyeti 508.000 Avro olarak öngörülmekte olup, EBRD Hissedarlar Özel Fonu'nun Topluluk Dayanıklılık Penceresinden karşılanacaktır.

İmza sonrası:

TC 2 - Proje Kontrolörlüğü ve Çevre, Sosyal ve İş Sağlığı ve Güvenliği Konularında Uygulama Desteği: Görev kapsamında Belediye'ye proje yönetimi, sağlık, iş güvenliği ve Çevre ve Sosyal Eylem Planı uygulanması alanlarında destek verilmesi amaçlanmaktadır. Teknik işbirliğinin maliyeti 850.000 Avro olarak öngörülmekte olup, EBRD Hissedarlar Özel Fonu'nun Topluluk Dayanıklılık Penceresinden karşılanacaktır.

TC 3 - Yeşil Şehir Eylem Planı ("YŞEP"): Belediye'ye YŞEP hazırlanmasında danışmanlık desteği sunulacaktır. YŞEP kapsamında şehrin yeşil gündem çerçevesindeki öncelikli yatırımların belirlenecek, kapasite ihtiyacı ve olası politika hedefleri değerlendirilecektir. Teknik işbirliğinin maliyeti 350.000 Avro olarak öngörülmekte olup, Climate Investment Funds ve EBRD Hissedarlar Özel Fonu tarafından karşılanacaktır.

TC 4 - Yeşil İşler için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kapsamında Teknik Gelişim Programı Oluşturulması: Teknik işbirliği kapsamında Belediye ve yerel eğitim kurumları ortaklığında oluşturulacak akredite bir staj programının geliştirilmesinde danışmanlık desteği sunulacaktır. Teknik işbirliğinin maliyeti 40.000 Avro olarak öngörülmekte olup, EBRD Hissedarlar Özel Fonu tarafından karşılanacaktır.

Katkısallık

Finansman Yapısı:

- EBRD, mevcut piyasa koşullarında ticari kurumlardan makul şartlar ile elde edilemeyen bir finansman sunmaktadır (örn. daha uzun geri ödemesiz dönem). Önerilen finansman yapısı Proje'yi yapılandırmak için gereklidir.

Risk Azaltma:

- Müşteri, EBRD ile tesis ettiği uzun vadeli ilişkiye güvenerek daha çok risk alabilmekte ve yeni pazarlara erişimini sağlayabilecek genişleyici ya da yenilikçi yatırımlara imza atabilmektedir.
- EBRD müşteriye yenilebilir enerji kaynaklarına geçiş dönemindeki risklerini azaltabilmesine yönelik destek sunmaktadır.

Standart Belirleme:

- Müşteri, iklim riski yönetimi de dâhil olmak üzere kurumsal yönetim iyileştirmelerine ilişkin EBRD uzmanlığını arar/kullanır.
- Müşteri, genel çevre standartlarının (örn. emisyon standartları, iklime yönelik ISO standartları vb.) üzerindeki çevre standartlarına ilişkin EBRD uzmanlığını arar/kullanır.
- Müşteri, enerji ve iklim denetimleri, kullanılacak teknoloji için asgari performans standartları, iklim stratejileri, politikalar, izleme, raporlama ve doğrulama sistemleri belirleyerek enerji ve kaynak verimliliği ve iklim değişikliğine dayanıklılık finansmanı konularında EBRD uzmanlığını arar/kullanır.
- Müşteri, en iyi uluslararası tedarik ve satın alma standartlarına ilişkin EBRD uzmanlığını arar/kullanır.
- Müşteri, finansal sözleşmeler de dahil olmak üzere daha yüksek finansal standartlar konusunda EBRD uzmanlığını arar/kullanır.
- Müşteri, toplumsal cinsiyet standartlarının ve/veya fırsat eşitliği eylem planlarının benimsenmesi için EBRD uzmanlığını arar/kullanır

Şirket İletişim Bilgisi

Ahmet Ertürk

ahmeterturk@gaziantep.bel.tr

+90 850 207 27 27

<https://gaziantep.bel.tr/tr>

İncilipinar mah. 4 Nolu Cadde Büyükşehir Belediyesi Binası, Şehitkamil / Gaziantep / Türkiye

Geçiş Etkisi

EBRD'nin geçiş etkisini ölçmeye yönelik yaklaşımına dair daha fazla bilgi edinmek için [buraya](#) tıklayınız.

İş Fırsatları

İş fırsatları veya satın almayla ilgili konular için müşteri firma ile irtibat kurunuz.

Satın almayla ilişkili olmayan EBRD proje soruları için irtibat bilgileri:

Tel: +44 20 7338 7168

E-posta: projectenquiries@ebrd.com

Kamu sektörü projeleri için [EBRD Satın Alma](#) bağlantısını ziyaret ediniz:

Tel: +44 20 7338 6794

E-posta: procurement@ebrd.com

Genel Sorular

Diğer sorularınızı [EBRD Soru Formu](#) aracılığıyla sorabilirsiniz.

Çevresel ve Sosyal Politika (ESP)

[ESP](#) (Çevresel ve Sosyal Politika) ve buna ilişkin Performans Gereklilikleri (PR'ler), EBRD'nin "çevresel uygunluğu ve sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek" yönündeki taahhüdünü uygulamaya koyma yöntemlerini belirler. ESP ve PR'ler, kamunun aydınlatılması ve kamuoyunun görüşünün alınması hakkındaki ulusal kanunların ilgili gerekliliklerine müşterilerin uymasına ve müşterinin ve projenin özellikle çevresel ve sosyal performansına dair paydaşlardan kaygı ve şikâyetlerin alınması ve çözümünün kolaylaştırılmasına yönelik bir şikâyet mekanizması kurmasına dair özel hükümleri kapsar. EBRD ayrıca müşterilerinden, projeden doğan risk ve etkiler ile ilgili gerekli bilgileri projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin doğası ve ölçeği ile orantılı olarak uygun şekilde açıklamasını veya paydaşları ile anlamlı istişareler gerçekleştirmesini, paydaşlarının geri bildirimlerini dikkate almasını ve bunlara cevap vermesini ister.

EBRD'nin bu konudaki uygulamalarına dair diğer bilgiler [ESP](#)'de ortaya konulmuştur.

Ahlaki Bütünlük ve Uyum

EBRD Uyumdan Sorumlu Yetkili Ofisi (OCCO) iyi yönetimi teşvik eder ve Bankanın tüm faaliyetlerinde uluslararası iyi uygulama örneklerine uygun olarak yüksek ahlaki bütünlük standartlarının uygulanmasını sağlar. Projelerin ahlaki bütünlük veya saygınlığa ilişkin Banka için kabul edilemez riskler taşımadığından emin olmak adına tüm Banka müşterilerinde ahlaki bütünlük durumu tespiti çalışması yürütülür. Banka, sorunların proje değerlendirme ve onay aşamalarında tespit edilmesi ve çözülmesinin, Banka işlemlerinin ahlaki bütünlük içinde yerine getirilmesi açısından en etkili yöntem olduğuna inanmaktadır. OCCO bu koruyucu çalışmalarda kilit rol oynar ve yatırım sonrasında da projelerdeki ahlaki bütünlük risklerinin izlenmesine yardımcı olur.

OCCO ayrıca EBRD'nin finanse ettiği projelerde sahtekarlık, yolsuzluk ve görevi suiistimal iddialarını araştırmaktan sorumludur. Sahtekarlık veya yolsuzluktan şüphelenen Banka içinden veya dışından herkes, Uyumdan Sorumlu Yetkiliye compliance@ebrd.com adresi üzerinden e-posta yoluyla yazılı bir rapor sunmalıdır. Raporlanan tüm konular OCCO tarafından takip edilecektir. Anonim olanlar da dahil olmak üzere tüm raporlar incelenecektir. Raporlar Bankanın veya Bankanın faaliyet gösterdiği ülkelerin dillerinden herhangi birinde olabilir. Raporlardaki bilgiler iyi niyet temelinde sunulmalıdır.

Bilgiye Erişim Politikası (AIP)

AIP (Bilgiye Erişim Politikası), 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girmesinden itibaren EBRD'nin strateji, politika ve faaliyetlerinin daha iyi öğrenilmesini ve anlaşılmasını sağlamak amacıyla bilgi açıklama ve paydaşlar ile istişare etme yöntemlerini ortaya koymaktadır. EBRD internet sitesindeki bilgiler için lütfen [Bilgiye Erişim Politikası](#) sayfasını ziyaret ediniz.

Diğer sorularınızı [EBRD Soru Formu](#) aracılığıyla sorabilirsiniz.

Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması (IPAM)

Eğer çevresel, sosyal veya kamuyu aydınlatmaya ilişkin endişeleri Müşteri veya Banka ile (örn. Müşterinin Proje düzeyinde şikâyet mekanizması yoluyla veya Banka yönetimiyle doğrudan iletişime geçilerek) ele alma çalışmaları başarısız olursa bireyler ve kurumlar endişelerini EBRD'nin Bağımsız Proje Hesap Verebilirliği Mekanizması (IPAM) aracılığıyla ele alma yoluna da gidebilirler.

IPAM, Projeye ilişkin, bir zarara yol açmış (veya açması muhtemel) hususları bağımsız olarak değerlendirir. Mekanizmanın amacı; çevresel, sosyal ve kamuyu aydınlatmaya ilişkin sorunları çözmek için Proje paydaşları arasında diyalog kurulmasını desteklemek; Bankanın [Çevresel ve Sosyal Politikasına](#) veya [Bilgiye Erişim Politikasının](#) Projeye özel hükümlerine uyup uymadığını tespit etmek ve eğer varsa bu politikalarla ilgili uyumsuzlukları ele almak, aynı zamanda Banka açısından gelecekteki uyumsuzluk sorunlarını önlemektir.

Lütfen IPAM ve yetkileri hakkında daha fazla bilgi almak ve inceleme için nasıl [Talep gönderebileceğinizi](#) öğrenmek için [Bağımsız Proje Hesap Verebilirlik Mekanizması web sayfasını](#) ziyaret edin veya IPAM hakkında ve nasıl talep gönderebileceğinize dair rehberlik ve daha fazla bilgi almak için ipam@ebrd.com e-posta adresi üzerinden IPAM'a ulaşın.